

ШАПОРЕНКО Ольга Іванівна
д-р наук з держ. упр., проф., проф. каф. управління
охороною здоров'я Нац. медичної академії
післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика
ORCID: 0000-0003-4989-0721

ПУБЛІЧНА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Визначаються поняття: «політика в галузі охорони здоров'я», «публічна регіональна політика у сфері охорони здоров'я». Розглядаються основні види політики у сфері охорони здоров'я, об'єкти та суб'єкти публічної регіональної політики у сфері охорони здоров'я, функції публічної політики у розвитку охорони здоров'я регіону, методи реалізації цілей публічної регіональної політики у сфері охорони здоров'я. Наголошується на важливості державно-приватного партнерства в системі охорони здоров'я. Аналізуються дії регіонів щодо реалізації основних напрямів програми модернізації охорони здоров'я. Визначаються основні недоліки та позитивні зміни, властиві сучасній управлінській практиці розробки та реалізації публічної політики у сфері охорони здоров'я на регіональному рівні. Пропонується процес розробки та реалізації публічної регіональної політики. З метою досягнення поставлених цілей розробляються основні стратегічні напрями публічної політики розвитку регіональної системи охорони здоров'я: 1) оптимізація фінансової діяльності регіональної охорони здоров'я; 2) оптимізація використання трудових ресурсів. Зазначається, що запропоновані заходи мають довгостроковий стратегічний характер.

Ключові слова: публічна регіональна політика, охорона здоров'я, стратегічні напрями, трудові ресурси, державно-приватне партнерство.

Постановка проблеми. Оздоровлення нації сьогодні розглядається як одна з необхідних умов соціально-економічного розвитку будь-якої держави. Тому вирішення завдань, які стосуються охорони здоров'я населення регіонів України, є актуальним і затребуваним суспільством. Протягом останніх років Уряд України реалізує курс на модернізацію системи охорони здоров'я, її організаційний, соціальний, економічний, медичний складники.

Охорона здоров'я займає особливе місце в соціокультурному і економічному контексті. Як система вона відображає функціональні зв'язки, переконання і зобов'язання влади перед суспільством. Тому кожна держава прагне будувати свою стратегію оптимального використання медичних знань і ресурсів, ґрунтуючись на культурних, соціальних, ціннісних та економічних передумовах. Цінності, що домінують у конкретному суспільстві, є основою соціальної орієнтації під час вибору цілей, пріоритетів і засобів здійснення публічної політики розвитку охорони здоров'я. Формування регіональної публічної політики охорони здоров'я є не тільки актуальним, але й необхідним у світлі вирішення проблем підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіону, якості життя населення і зміцнення його здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у вдосконалення публічної регіональної політики у сфері охорони здоров'я здійснили О. Базарна [1], М. Білинська, Н. Васюк, Д. Жаліло [2], О. Гомоляко [3], В. Дзюндзюк, Н. Мельтюхова, Н. Фоміцька [4], Ю. Ковбасюк, А. Семенченко, Ю. Сурмін [5], В. Слюсаренко [6], С. Телешун, С. Ситник, І. Рейтерович, О. Пухкал [7; 8], С. Чернов, В. Воронкова, В. Банах [9] та ін. Водночас необхідно більш детально розглянути питання, яке стосується процесу розробки та реалізації публічної регіональної політики та її стратегічних напрямів.

Метою статті є визначення основних стратегічних напрямів розвитку публічної політики регіональної системи охорони здоров'я.

Викладення основного матеріалу. На сьогодні існує безліч різних визначень і трактувань понять: «політика», «публічна політика», «політика охорони здоров'я». Політику взагалі можна вважати як науку державного управління, науку про цілі держави і найкращі способи їх досягнення, як діяльність держави та її інститутів, а також як боротьбу за владу та її утримання [1; 2; 7; 9].

На наш погляд, політика стосовно охорони здоров'я – це система соціально-економічних дій, настанов, наукових положень, цілей і обумовлених ними практичних заходів і політичних засобів, за допомогою яких здійснюється державне регулювання відносин між громадянами, соціальними групами, націями у сфері охорони здоров'я, спрямованих на забезпечення реалізації основних функцій (збереження здоров'я населення, надання медичної допомоги громадянам, здійснення санітарної освіти, профілактика захворювань, проведення наукових досліджень у галузі охорони здоров'я, підготовка медичних і фармацевтичних кадрів, підтримка і розвиток матеріально-технічної бази системи охорони здоров'я).

На сьогодні виділяють такі види політики у сфері охорони здоров'я: за об'єктами регулювання – соціально-економічна, медична, технологічна; за рівнями – муніципальна, регіональна, державна, міжнародна, світова.

У нашому дослідженні ми будемо розглядати публічну політику у сфері охорони здоров'я. Необхідно зазначити, що досі не запропоновано трактування поняття «публічна регіональна політика у сфері охорони здоров'я». У зв'язку з цим вважаємо за доцільне дати авторське визначення цієї наукової категорії.

На наш погляд, під публічною регіональною політикою у сфері охорони здоров'я розуміється система цінностей, цілей і зумовлена ними сукупність соціально-економічних заходів державних органів влади, а також інших суб'єктів, що виражають інтереси регіону, спрямованих на вдосконалення системи охорони здоров'я в регіоні з урахуванням особливостей його стратегічного потенціалу. При цьому об'єктом політики є інтереси і цінності населення регіону у сфері охорони здоров'я. Суб'єкти політики – регіональні органи державної влади, соціальні спільноти, організації, установи – беруть участь у регулюванні діяльності системи охорони здоров'я, ухвалюють управлінські рішення і контролюють їх реалізацію, змінюють суспільні відносини відповідно до своїх інтересів і цілей.

Сутність публічної політики розвитку охорони здоров'я регіону реалізується через такі її функції:

- управлінська (державне управління розвитком охорони здоров'я);
- цілевизначальна (визначення цілей суспільного розвитку);
- інтеграційна (забезпечення вдосконалення системи охорони здоров'я регіону в цілому і складових його частин);
- мобілізаційна (організація і мобілізація ресурсів для досягнення соціально важливих цілей);
- теоретико-ідеологічна (вироблення концепції, курсу розвитку регіональної системи охорони здоров'я);
- селекційна (виявлення і вираження інтересів різних груп суспільства у сфері охорони здоров'я);
- нормативна (вироблення і затвердження системи норм і цінностей у суспільстві) [2 – 5].

На наш погляд, публічна регіональна політика розвитку охорони здоров'я базується на таких основних цінностях:

- загальний характер права людини на здоров'я і медико-санітарну допомогу (уряди повинні створювати такі умови, в яких кожен може бути максимально здоровим);

– інвестування в здорових людей, у створення сприятливого середовища для підтримки і зміцнення здоров'я (надання пріоритету профілактичним заходам, тобто політика розвитку охорони здоров'я регіону повинна перш за все орієнтуватися не на боротьбу з уже виниклими захворюваннями, а на реалізацію превентивних заходів, які сприяють збереженню «здоров'я здорових»);

– віднесення здоров'я населення до факторів забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіону;

– відсутність дискримінації під час надання установами медико-санітарної допомоги;

– цільовий характер проведених модернізаційних заходів;

– відповідальність органів державної влади і посадових осіб за наслідки проведених перетворень.

Реалізація цілей публічної регіональної політики у сфері охорони здоров'я здійснюється методами, які умовно можна розділити на 3 групи: організаційно-правові, економічні та соціальні. До першої групи відносять розробку нормативних документів, законодавчих актів та положень. Економічні методи являють собою системний, комплексний підхід у процесі підготовки та прийняття управлінських рішень. Він передбачає: аналіз поточної ситуації, ідентифікацію проблем у регіональному масштабі, постановку конкретних цілей (завдань), організаційно-виконавчу діяльність, прогнозування і розробку комплексних цільових галузевих програм, спрямованих на модернізацію системи охорони здоров'я. Метою соціальних методів є вивчення громадської думки стосовно інтересів різних соціально-демографічних груп населення та експертне оцінювання проведених заходів у сфері охорони здоров'я [2; 7; 8].

Публічна політика розвитку охорони здоров'я регіону здійснюється і втілюється в діяльності державних органів влади та громадських груп у процесі вироблення і реалізації найбільш важливих для суспільства рішень у сфері охорони здоров'я. Вона не тільки конструює тип і напрям розвитку системи охорони здоров'я, а й сприяє переходу її на якісно новий досконаліший рівень, що в кінцевому підсумку приведе до підвищення рівня здоров'я і добробуту населення регіону. В основу політики повинен бути покладений критично перероблений регіональний, вітчизняний і міжнародний досвід розвитку охорони здоров'я.

Слід зазначити, що політика розвитку передбачає співпрацю сектору охорони здоров'я з іншими секторами регіону на принципах взаємної підтримки і конструктивного підходу до збереження і зміцнення здоров'я населення на основі таких взаємодій, які були б вигідні для всіх з точки зору цілей усього суспільства.

Використання в охороні здоров'я моделі державно-приватного партнерства дозволить поліпшити ситуацію в системі охорони здоров'я за рахунок оптимізації витрат і створення умов для технологічного прориву і стабільного зростання в галузі. У класичному розумінні державне партнерство полягає в залученні приватних інвестицій у державний сектор охорони здоров'я, в економії бюджетних коштів, що забезпечується шляхом реалізації інвестиційних проєктів. Підвищення інвестиційної привабливості охорони здоров'я є найважливішим державним завданням. Зміцнена ресурсна база охорони здоров'я створює хороші передумови для залучення коштів великих приватних інвесторів [6].

Державно-приватне партнерство дозволить поліпшити ситуацію в системі охорони здоров'я за рахунок оптимізації витрат і створення умов для технологічного прориву і стабільного зростання галузі. Законодавче закріплення прав користування об'єктами державної власності, у тому числі об'єктом

системи охорони здоров'я, за приватними компаніями в межах концепції державно-приватного партнерства, надання правових гарантій цим компаніям щодо повернення вкладених коштів дозволить значно знизити ризики приватних інвестицій. Проекти державно-приватного партнерства є одними з найбільш часто використовуваних у світі форм залучення приватної ініціативи, підприємницького досвіду і приватних інвестицій у соціальну сферу підвищення рівня фінансування цільових програм.

Сьогодні всі регіони реалізують напрями програми модернізації охорони здоров'я, що диктується «згори» з урахуванням власних програм модернізації сфери охорони здоров'я. Частина регіонів сконцентрована тільки на розвитку матеріально-технічної бази, інформатизації охорони здоров'я та впровадженні стандартів медичної допомоги, тобто першочергових завданнях модернізації. Однак інша частина регіонів, більш розвинених в економічному і політичному плані, розуміє, що тільки шляхом вкладання коштів у будівництво нових об'єктів і придбання нового обладнання неможливо комплексно модернізувати систему охорони здоров'я, підвищити якість і доступність медичної допомоги для населення, зберегти і зміцнити його здоров'я. Для цього необхідно спочатку впровадити в суспільство нову систему ідей, поглядів і цінностей, спрямованих на збереження і профілактику свого здоров'я, формування прихильності до ведення здорового способу життя.

Крім того, потрібно виявити слабкі сторони в регіональній системі охорони здоров'я, так звані больові точки, які заважають процесу її розвитку, і звернути на них належну увагу. У кожному регіоні проблеми будуть свої, тому і пріоритети в модернізації охорони здоров'я потрібно розставляти з урахуванням територіальних відмінностей. Так, є регіони, у яких розуміють, наприклад, важливість вирішення проблем дефіциту кадрів, недостатнього рівня їх кваліфікації і докладають зусилля для їх вирішення.

В інших регіонах намагаються вирішити проблеми, пов'язані з недостатнім рівнем розвитку того чи іншого виду медичної допомоги у зв'язку зі зростаючою потребою населення в ній. В окремих регіонах усвідомлюють необхідність тісної взаємодії сектору охорони здоров'я з іншими секторами області. Зокрема, слід підвищувати рівень фізичної активності дітей і підлітків, яка останнім часом різко знизилася через комп'ютеризацію.

У ході проведеного аналізу виявлено основні недоліки, властиві сучасній управлінській практиці розробки та реалізації публічної політики у сфері охорони здоров'я на регіональному рівні. Серед них: пріоритет поточних завдань над стратегічними; формування ресурсного забезпечення політики в більшості випадків методом аналогій; реалізація у визначенні цільової функції політики галузевого підходу тощо [3; 8; 9].

Водночас під час розробки та реалізації публічної регіональної політики у сфері охорони здоров'я відбуваються позитивні зміни, які виявляються: у переході від розробки уніфікованої стратегії розвитку системи охорони здоров'я до формування системи стратегій, які враховують специфіку стану, чинників і особливостей функціонування окремих складників галузі; підвищенні різноманітності форм державно-приватного партнерства, появі нових форм та інструментів державного регулювання та ін. Таким чином, модернізуючи систему охорони здоров'я, потрібно враховувати багато важливих моментів і жоден не можна полишити без уваги, інакше всі витрачені зусилля і кошти не приведуть до бажаного результату.

На сьогодні в більшості регіонів програми модернізації не в змозі вивести систему охорони здоров'я на якісно новий рівень, підвищити ефективність її функціонування. Очевидно, що необхідна грамотна науково обґрунтована політика

розвитку охорони здоров'я, яка враховує інтереси населення конкретного регіону, системно охоплює всі проблеми, які потребують вирішення, і заснована на перевагах соціально важливої галузі регіону. У зв'язку із цим з метою проведення подальшого дослідження необхідно розробити методичний підхід до формування та реалізації соціально-економічної політики розвитку охорони здоров'я регіону. Процес розробки та реалізації публічної регіональної політики, на нашу думку, здійснюється в чотири етапи:

1. Ініціювання політики – передбачає уточнення основних напрямів державної політики у сфері охорони здоров'я, проведення аудиту поточної ситуації (аналіз показників функціонування охорони здоров'я в динаміці за декілька років із визначенням їх тенденцій, можливих прогнозів) з метою ідентифікації проблем у системі охорони здоров'я регіону та визначення системи цілей і пріоритетів політики. Джерелами інформації можуть бути: статистичні збірники, документи звітності регіональних органів управління охороною здоров'я та ін.

Метою оцінювання стратегічного потенціалу охорони здоров'я регіону є його багатоаспектна характеристика, оцінювання переваг його внутрішнього потенціалу, так званих зон зростання і виявлення проблемних зон, формування основних стратегічних напрямів соціально-економічної політики розвитку охорони здоров'я з урахуванням пріоритетних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Етап також передбачає визначення термінів реалізації стратегій, основних виконавців, кінцевих ефектів (еталонів) для різних суб'єктів політики.

2. Реалізація та моніторинг політики – передбачає вибір методів і управлінських технологій реалізації стратегій. Реалізація публічної політики розвитку охорони здоров'я – це планомірний процес використання органами публічної влади та інститутами громадянського суспільства наявних у їх розпорядженні ресурсів для перетворення політичних цілей на державні програми і практичні дії для досягнення відповідних результатів. З метою ефективної реалізації політики визначається система інструментів і методів, за допомогою яких будуть виконуватися плановані заходи, тобто формується оптимальний механізм реалізації політики. Він включає організаційно-управлінську, нормативно-правову основу, фінансово-економічну компоненту, раціональну систему управління.

3. Впровадження політики – може здійснюватися як лінійний процес реалізації планів, так і система взаємопов'язаних заходів. Моніторинг політики розвитку охорони здоров'я проводиться вже на ранніх стадіях її реалізації з метою виявлення відхилень від прийнятих норм і вжиття заходів щодо їх усунення. Моніторинг – процес регулярного збору і аналізу інформації про хід реалізації політики, що включає механізм реагування на можливі і наявні загрози, відхилення від наміченого плану. Моніторинг складається з інформаційної, аналітичної та оперативної підсистем. В основі моніторингу лежить система показників (індикаторів). Моніторинг проєктів, цільових програм проводиться з використанням таких груп індикаторів, як: прямі і непрямі, кількісні і якісні, спеціальні, складні індикатори та індекси. Зібрана інформація аналізується – визначаються типи та характер помилок, відхилень, їх вплив на досягнення цілей. Розробка рекомендацій щодо їх усунення, внесення змін у стратегію політики, її зміст – завдання оперативної системи. Результати моніторингу допомагають уповноваженим на те органам у прийнятті рішень про коригування майбутньої політики.

4. Оцінювання політики – оцінювання отриманих ефектів, виявлення відхилення від еталону і регулювання (коригування) політики. Оцінювання реалізації політики – сукупність способів вивчення і вимірювання фактичних

результатів завершеної або такої, що перебуває на стадії завершення, політики, що застосовується з метою її вдосконалення. Оцінювання – це збір і аналіз інформації про кінцеві або проміжні результати, визначення змін і сучасного стану, оцінювання вигод і витрат. Оцінювання, на відміну від моніторингу, має разовий характер. Сенс оцінювання полягає в можливості вдосконалити політику і визначити її результати. Оцінювання регіональної політики охорони здоров'я, на наш погляд, складається з таких елементів, як: оцінювання процесу реалізації, оцінювання наслідків, оцінювання результатів, оцінювання економічної ефективності, оцінювання рівня задоволеності населення, оцінювання інструментів, методів реалізації політики. Оцінювання політики вимагає розгляду п'яти її елементів: витрачених ресурсів, проведених заходів, отриманих продуктів або послуг, результатів виконання, наслідків і ефектів.

Один із критеріїв ефективності виконання політики – координація дій усіх суб'єктів політики. Під координацією політики розуміють застосовувані для досягнення поставлених цілей механізми і методи узгодження дій суб'єктів, що беруть участь у всіх етапах розробки і реалізації політики.

Таким чином, для досягнення поставлених цілей ми розробили основні стратегічні напрями публічної політики розвитку регіональної системи охорони здоров'я:

1. Оптимізація фінансової діяльності регіональної охорони здоров'я:
 - розвиток платних медичних послуг у приватному секторі охорони здоров'я;
 - розвиток системи добровільного медичного страхування;
 - розвиток державно-приватного партнерства.
 2. Оптимізація використання трудових ресурсів:
 - додаткове залучення лікарського, середнього та молодшого медперсоналу з метою зниження навантаження наявних медичних кадрів;
 - підвищення соціальної захищеності працівників охорони здоров'я;
 - стимулювання зростання оплати праці середнього і молодшого медичного персоналу;
 - підвищення рівня забезпеченості окремих регіонів України медичними кадрами;
 - надання одноразових виплат лікарям, які приїжджають працювати в райони;
 - надання пільгових місць і співфінансування перебування в закладах дошкільної освіти дітей, субсидування, компенсація комунальних послуг тим, хто працює в сільській місцевості;
 - надання житла лікарям;
 - позачергове медичне обслуговування;
 - підвищення рівня кваліфікації лікарського персоналу;
 - проходження курсів підвищення кваліфікації, атестація робочого місця;
 - участь у конференціях, семінарах, конгресах тощо;
 - дистанційне навчання;
 - переведення медичних працівників на роботу за ефективним контрактом.
- Удосконалення матеріально-технічної бази передбачає:
- придбання медичного обладнання;
 - постійний моніторинг стану обладнання з метою своєчасного списання зношеного;
 - підвищення рівня інформатизації в медицині;
 - створення єдиного центру обробки даних;
 - створення універсальної електронної карти;
 - створення електронної реєстратури;

- проведення дистанційних медичних конференцій з лікарями;
- уведення єдиного реєстру медичних працівників;
- створення власних вебсайтів лікувальних установ;
- підвищення ефективності управління галуззю за допомогою застосування в управлінні методів, заснованих на сучасних концепціях менеджменту і маркетингу;
- удосконалення системи підготовки та перепідготовки керівників охорони здоров'я;
- проведення постійно діючих семінарів з актуальних проблем регіонального охорони здоров'я;
- розробка системи показників ефективності діяльності державних медичних організацій;
- організація моніторингу ефективності функціонування системи охорони здоров'я із залученням представників населення та інститутів громадянського суспільства.

Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню якості життя населення і зміцненню його здоров'я. Ці заходи мають довгостроковий стратегічний характер.

Висновки. Публічну регіональну політику у сфері охорони здоров'я, на нашу думку, слід розуміти як систему цінностей, цілей і зумовлену ними сукупність соціально-економічних заходів державних органів влади, а також інших суб'єктів, що виражають інтереси регіону, спрямованих на вдосконалення охорони здоров'я в регіоні з урахуванням особливостей його стратегічного потенціалу.

Сутність публічної політики розвитку охорони здоров'я регіону реалізується через її функції: управлінську (державне управління розвитком охорони здоров'я); інтеграційну (забезпечення вдосконалення системи охорони здоров'я регіону в цілому і складових його частин); мобілізаційна (організація і мобілізація ресурсів для досягнення соціально важливих цілей); теоретико-ідеологічна, мета якої – вироблення концепції, курсу розвитку регіональної системи охорони здоров'я тощо.

Основні цінності, на яких базується публічна регіональна політика розвитку охорони здоров'я, такі: загальний характер права людини на здоров'я і медико-санітарну допомогу (уряди повинні створювати такі умови, в яких кожен може бути максимально здоровим); інвестування в здорових людей, у створення сприятливого середовища для підтримки і зміцнення здоров'я (надання пріоритету профілактичним заходам, тобто політика розвитку охорони здоров'я регіону повинна, перш за все, орієнтуватися не на боротьбу з уже виниклими захворюваннями, а на реалізацію превентивних заходів, які сприяють збереженню «здоров'я здорових») та ін.

Процес розробки та реалізації публічної регіональної політики потрібно здійснювати в чотири етапи: 1) ініціювання політики; 2) реалізація та моніторинг політики (передбачає вибір методів і управлінських технологій реалізації стратегій); 3) впровадження політики; 4) оцінювання політики (оцінювання отриманих ефектів, виявлення відхилення від еталону і регулювання (коригування) політики). З метою досягнення поставлених цілей розроблені основні стратегічні напрями публічної політики розвитку регіональної системи охорони здоров'я: 1) оптимізація фінансової діяльності регіональної охорони здоров'я; 2) оптимізація використання трудових ресурсів. Запропоновані заходи мають довгостроковий стратегічний характер.

Список бібліографічних посилань

1. Базарна О. В. Поняття, суть, природа публічного управління та державного управління. *Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. Володимира Даля*: зб. наук. пр. 2012. № 1, ч. 2. С. 59 – 64.

2. Білинська М. М., Васюк Н. О., Жаліло Д. І. Політика та публічне управління у сфері охорони здоров'я: підручник. У 2 т. Т. 1. Київ: НАДУ, 2017. 284 с.
3. Гомоляко О. Формування публічної політики: теоретико-методологічні аспекти. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2018. Вип. 4 (39). С. 22 – 26.
4. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М., Фоміцька Н. В. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб. Харків: Магістр, 2011. 305 с.
5. Ковбасюк Ю. В., Семенченко А. І., Сурмін Ю. П. Інституційне забезпечення кадрової політики у публічному управлінні: місія, роль та місце Національної академії державного управління при Президентові України: наук. доп. Київ: НАДУ, 2015. 160 с.
6. Слюсаренко В. С. Формування механізму тристороннього партнерства – держави, бізнесу та громадських інституцій. *Регіональна економіка*. 2014. № 1. С. 140 – 148.
7. Телешун С. О., Ситник С. В., Рейтерович І. В. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції: монографія. Київ: НАДУ, 2017. 248 с.
8. Телешун С. О., Ситник С. В., Рейтерович І. В. Межсекторальні взаємодії як основа публічного управління: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 224 с.
9. Чернов С., Воронкова В., Банах В. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 602 с.

List of references

1. Bazarna O. V. Poniattia, sut, pryroda publichnoho upravlinnia ta derzhavnoho upravlinnia. *Visn. Skhidnoukr. nats. un-tu im. Volodymyra Dalia: zb. nauk. pr.* 2012. № 1, ch. 2. P. 59 – 64 [in Ukrainian].
2. Bilynska M. M., Vasiuk N. O., Zhalilo D. I. Polityka ta publichne upravlinnia u sferi okhorony zdorovia: pidruchnyk. U 2 t. T. 1. Kyiv: NADU, 2017. 284 p. [in Ukrainian].
3. Homoliako O. Formuvannia publichnoi polityky: teoretyko-metodolohichni aspekty. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*. 2018. Vyp. 4 (39). P. 22 – 26 [in Ukrainian].
4. Dziundziuk V. B., Meltiukhova N. M., Fomitska N. V. Publichne administruvannia v Ukraini: navch. posib. Kharkiv: Mahistr, 2011. 305 p. [in Ukrainian].
5. Kovbasiuk Yu. V., Semenchenko A. I., Surmin Yu. P. Instytutsiine zabezpechennia kadrovoi polityky u publichnomu upravlinni: misiia, rol ta mistse Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy: nauk. dop. Kyiv: NADU, 2015. 160 p. [in Ukrainian].
6. Sliusarenko V. Ye. Formuvannia mekhanizmu trystoronnoho partnerstva – derzhavy, biznesu ta hromadskykh instytutsii. *Rehionalna ekonomika*. 2014. № 1. P. 140 – 148 [in Ukrainian].
7. Teleshun S. O., Sytnyk S. V., Reiterovych I. V. Publichna polityka ta suspilni zminy v Ukraini v konteksti yevrointehratsii: monohrafiia. Kyiv: NADU, 2017. 248 p. [in Ukrainian].
8. Teleshun S. O., Sytnyk S. V., Reiterovych I. V. Mezhsektoralni vzaiemodii yak osnova publichnoho upravlinnia: navch. posib. Kyiv: NADU, 2018. 224 p. [in Ukrainian].
9. Chernov S., Voronkova V., Banakh V. Publichne upravlinnia ta administruvannia v umovakh informatsiinoho suspilstva: vitchyzniani i zarubizhnyi dosvid: monohrafiia. Zaporizhzhia: ZDIA, 2017. 602 p. [in Ukrainian].

SHAPORENKO Olha

Doctor of Public Administration, Professor, Professor
of Department of Health Management, National Medical Academy
of Postgraduate Education named after P. L. Shupyka

PUBLIC REGIONAL HEALTH POLICY

The purpose of the article is to determine the main strategic directions of public policy development of the regional health care system. The definition of «health policy» is proposed. The main types of policy in the field of health care are identified: by objects of regulation – socio-economic, medical, technological; by levels – municipal, regional, state, international, world. It is proposed to define the concept of «public regional health policy», its objects and subjects. The functions of public policy in the development of health care in the region are considered. Methods

Public Administration and Local Government, 2020, issue 2(45)

Публічне управління у сфері охорони здоров'я

of realization of the purposes of public regional policy in the field of public health services are defined: organizational-legal, economic and social. The need for careful study and analysis of regional, domestic and international experience in health care development is noted. The importance of public-private partnership in the health care system by optimizing costs and creating conditions for technological breakthrough and stable growth in the industry is noted. The actions of the regions to implement the main directions of the health care modernization program are analyzed. The main shortcomings and positive changes inherent in the current management practice of developing and implementing public policy in the field of health care at the regional level are identified. The process of development and implementation of public regional policy, which is carried out in 4 stages: policy initiation; policy implementation and monitoring involves the choice of methods and management technologies for the implementation of strategies; policy implementation; policy evaluation – assessment of the obtained effects, detection of deviations from the standard and regulation (adjustment) of the policy. In order to achieve these goals, the main strategic directions of public policy for the development of the regional health care system have been developed: 1) optimization of financial activities of the regional health care system; 2) optimization of the use of labor resources. It is noted that the proposed measures are long-term strategic in nature.

Key words: public regional policy, health care, strategic directions, labor resources, public-private partnership.

Надійшла до редколегії 12.05.20